

ŁĄCZYĆ (30) *vb impf*

W inf: łączyć (7), łączyć (2); łączyć *RejPos*; łączyć : łączyć *JanNKar* (3:1). *W imp* łącz (1) *JanNKar*.
W pozostałych formach: łącz-.

inf łączyć (7), łączyć (2). ◊ *praes* 1 sg łączę (8). ◊ 3 sg łączy (5). ◊ 1 pl łączymy (1). ◊ 3 pl łączą (2).
◊ *praet* 3 sg m łączył (1). ◊ *con* 3 sg m -by łączył (1). ◊ *imp* 2 sg łącz (1). ◊ *part praes act* łącząc (2).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI – XVII w.*

1. *Oddzielać, rozłączać, odróżniać; deiungere, disiungere, distrahere Calep, Cn; discludere, dissociare Calep* (15) : *Deiungo – Laczę, dzielę. Calep* 299a, 329a, 330b, 333b, 334b.

łączyć kogo, co (9): Ale wzdám nye trzebá tego [czasu na naukę i pilności] łączyć/ zawníse pirwey czás ma być położon/ pothym zá nim isć pilność. *GliczKsiąz Nv*; Ták vczy Gribaldus trzech z ofobná/ Oycá/ Syná/ y Duchá Świętého łącząc nie infzym spofobem: iedno iáko troie ludzi od siebie różnych *BiałKat* 110v. *Cf łączyć kogo, co od kogo, od czego.*

łączyć kogo, co od kogo, od czego (7): [tym] których nieślawá łączy/ od zgromádzienia potciwých ludzi/ vliczki żadnego dołtoieńftwá niemáią być otworzone. *GroicPorz* b2v; *BielKron* 340v; Kálendarz z którego święte dni od robotnych álbo powźednich łączimy. *Mącz* 118d; Aż przydzye on Páńfki dzyeń od wiekow wybrány/ Gdy będzye raczył łączyć od kozłow bárány. *RejPos* 357v; *CzechRozm* 33v; *GrabowSet* P3v; *JanNKar* H4v.

W przeciwstawieniach: »łączyć ... przypodobywać, wespołek dzierzyć« (2): *BielKron* 340v; [Syna Bożego] ludziom przypodobywa z ftrony ciáłá: ázás go od nich łączy wedle duchá/ y vrzędu niebiełkiego *CzechRozm* 33v.

Przen: *Pozbawiać kogoś czego [co od czego]* (1) : Oćiec áby they przyiáźni nie łączył od krolow Hifzpańfkich/ kazał the Káthárzynę drugiemu fynowi Henrykowi poiąć *BielKron* 211v.

2. *Tworzyć całość, jednoczyć, zespalać; conserare, fibulare Calep; adiungere, coniungere Cn* (10) : *Consero – Spaiam, łączę, wplatam, mieszam. Calep* 245b, 417a.

łączyć co (3): ogień iż ielt rozny z wietrznością/ łączą fwą wilgość miedzy sobą/ y czynią z niéy dwie *SienLek* Ttt4v. *Cf łączyć kogo, co z kim, z czym.*

łączyć kogo, co z kim, z czym (2): opuźczam [tu te rzeczy]/ áby kto niemniemał/ żebym Duchowne álbo vczyć álbo z niewiernymi żydy łączyć miał *GroicPorz* h2; *JanNKarKoch* G.

W przeciwstawieniu: »łączyć ... rozno kłaść« (1): Z/ kiedi ielt *pręposfitio*, nie łązić go s slowem/ ale ie różno kłaść/ iako z izby. *JanNKarKoch* G.

Zwrot: »w jedno ciało łączyć« (1): *Corporo – W iedno cziałołacze, spoliam. Calep* 262b.

a. *O małżeństwie* (4) :

łączyć co (3): Małżeńftwo porządne sam Pan Bog łączy z dárámi ofobliwemi. *WerKaz* 303 *marg*; *KlonWor* 50. *Cf łączyć co czym.*

łączyć co czym (1): Gdzie tedy zálię z rozmyśłem dobrym/ y z dobrowolnym z obu ftron przyzwolenim poymuią się/ tám práwie Pan Bog ręką fwą to Małżeńftwo łączy. *WerKaz* 303.

W połączeniu szeregowym (1): Nie tylko potwirdzác ále y łączyć álbo ślub dáwác w kościele máią dla zábronienia Małżeńftw potáiemnych *WujJud* 211v.

W charakterystycznych połączeniach: łączyć małżeństwo (2), stadło (2).

*** *Bez wystarczającego kontekstu (5) : słowa onégo łączyć źle vzywamy: bierzemy ie bowiém zá złączánié, co bydź nie może. Słowo to bowiém, łączyć idźie nie od złączánia, ále od rozłączánia JanNKar H4, H4 [3 r.].*

Synonimy: 1. oddzielać, rozdzielać; 2. jednoczyć, spajać.

Formacje współrdzenne: łączyć się, odłączyć, odłączyć się, przyłączyć, przyłączyć się, rozłączyć, rozłączyć się, włączyć się, wyłączyć, wyłączyć się, złączyć, złączyć się; odłączać, odłączać się, przyłączać, przyłączać się, rozłączać, rozłączać się, wyłączać, wyłączać się, złączać, złączać się.

*Cf **ŁĄCZĄCY, 1. ŁĄCZENIE, ŁĄCZONY***

TK